

MENADŽMENT

II nedelja
Menadžeri

1. Pojam i posao menadžera

Menadžeri su osobe koje poseduju sposobnosti, veštine i znanja da bi obavljali poslove uz pomoć i posredstvom drugih ljudi.

M. P. Follet

Menadžeri su osobe koje odgovaraju za primenu i praktičnu izvođačku stranu znanja

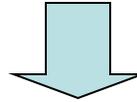
P. Drucker

- Menadžeri - nosioci menadžmenta u svim organizacijama (profitnog ili neprofitnog tipa).
- Menadžeri – osobe koje poseduju delotvorno znanje, sposobnosti i veštine i koje uspešno znaju da ga primene na druge radnike kako bi se ostvarili organizacioni ciljevi.
- Posao menadžera: uloge i funkcije

Funkcije menadžera

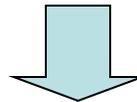
FUNKCIJA PLANIRANJA

Vizija, misija, ciljevi, strategija, planovi (jednokratni, trajni, vremenski)

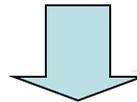
FUNKCIJA ORGANIZOVANJA

Utvrđivanje i podjela posla, grupisanje posla, delegiranje, lanac i obim komandovanja

FUNKCIJA VOĐENJA

Motivacija, liderstvo, komuniciranje, koordiniranje zaposlenih

FUNKCIJA KONTROLE

Utvrđivanje standarda, merenje rezultata, poređenje, korektivne akcije

Uloge menadžera

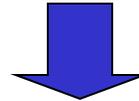
INTERPERSONALNE ULOGE

Figura – simbolična glava kuće, lider, osoba za vezu

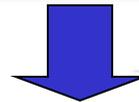
INFORMACIONE ULOGE

Kontrolor, propagator (širenje informacija), predstavnik - portparol

ULOGE U ODLUČIVANJU

Preduzetnik, pomiritelj, alokator resursa, pregovarač

ADMINISTRATIVNE ULOGE

Organizator kancelarijskog rada, kontrolor politike, upravnik budžeta

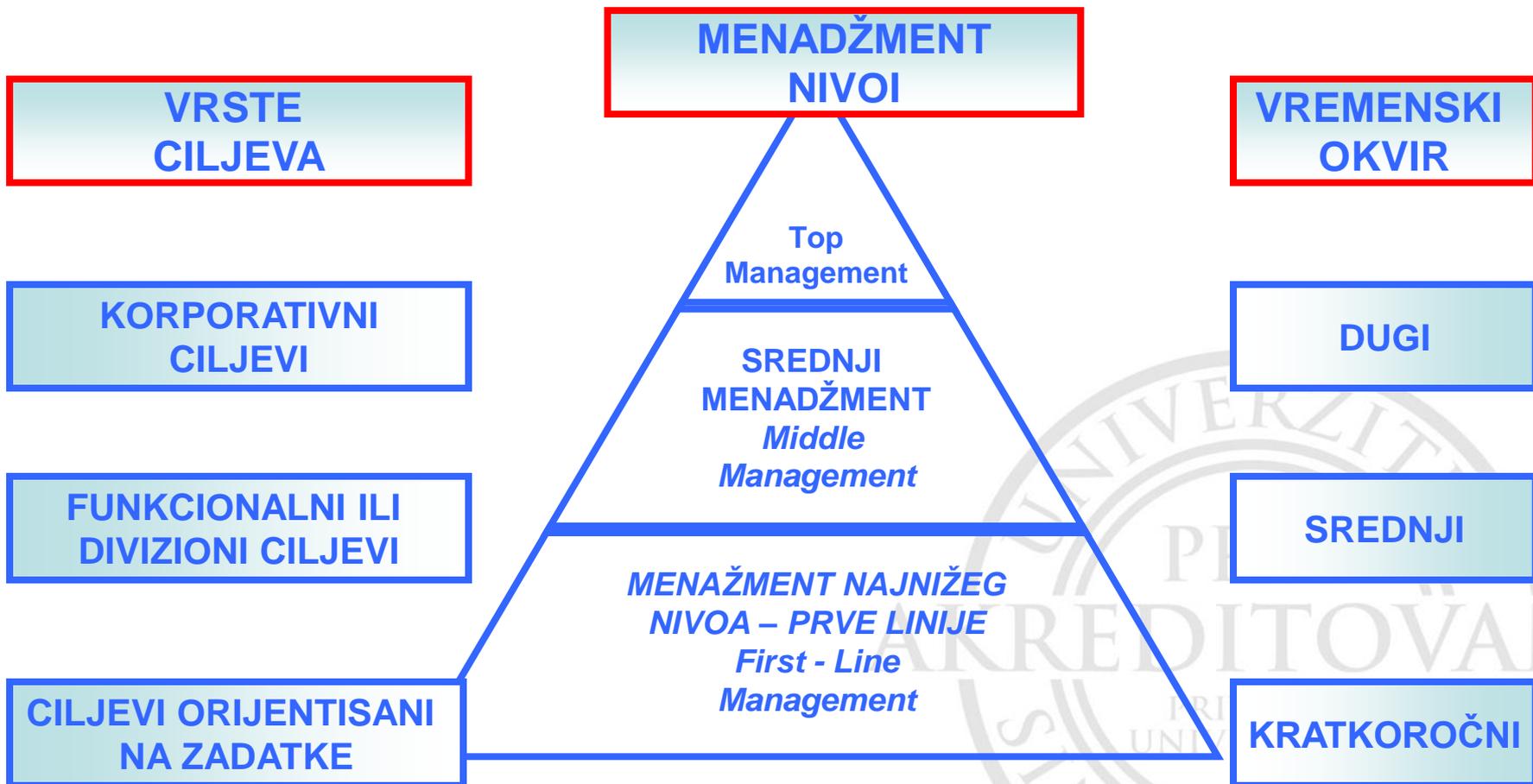
Tipovi menadžera

- Prema položaju u hijerarhiji:
Menadžeri različitih nivoa – top menadžeri,
menadžeri srednjeg nivoa, menadžeri prve linije
i lideri timova
- Prema rasponu organizacione aktivnosti
Opšti i funkcionalni menadžeri
- Prema orijentaciji na budućnost
Neaktivni, reaktivni, proaktivni

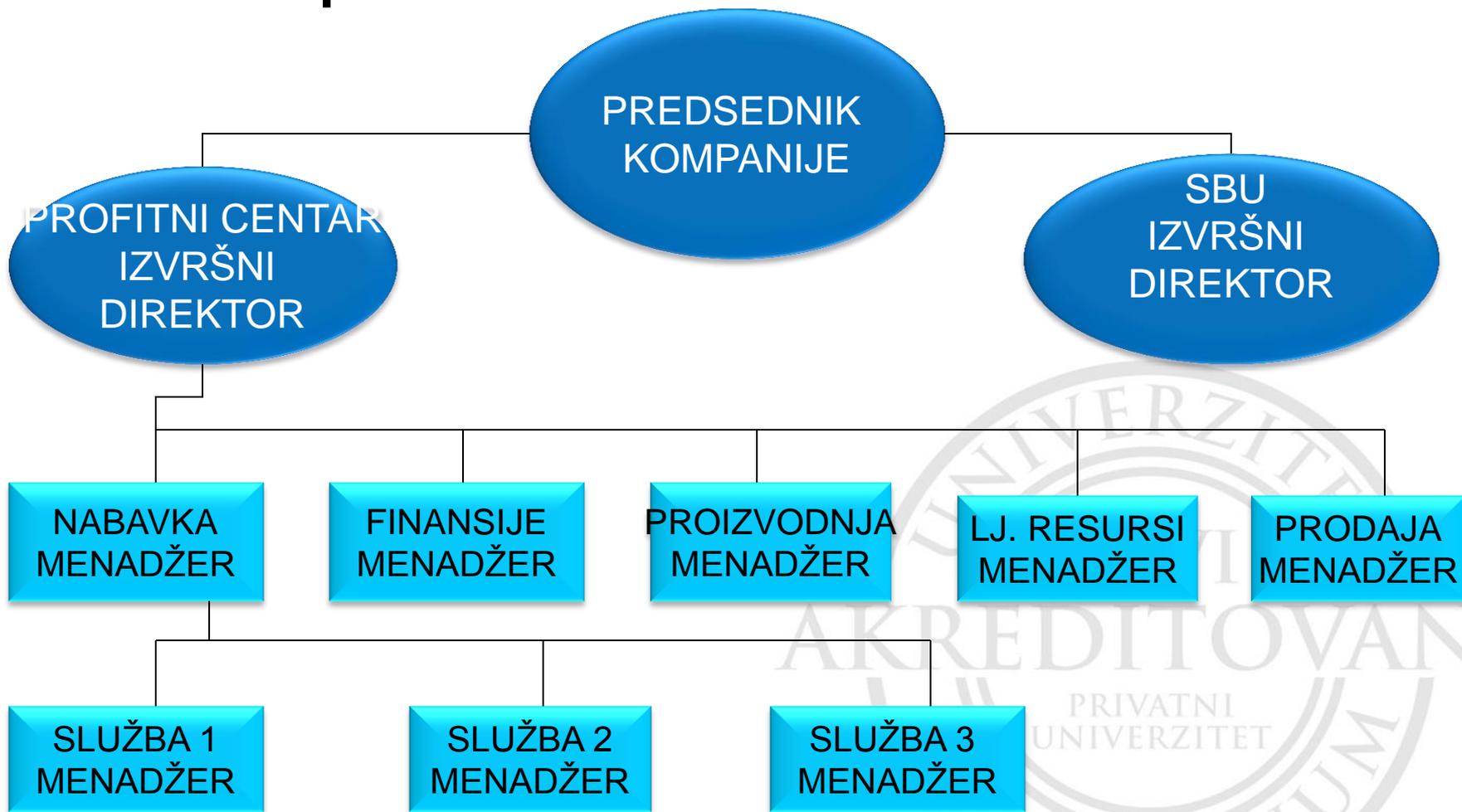
- Top menadžeri – rukovodioci odgovorni za opšti pravac razvoja organizacije
- Menadžeri srednjeg nivoa – menadžeri čija odgovornost je da postavljaju ciljeve koji su u skladu sa opštim ciljevima top menadžmenta, da pripremaju strategiju za pojedince i da ih sprovode da bi ostvarili svoje ciljeve
- Menadžeri prve linije – menadžeri zaduženi za obuku i kontrolu radnog učinka zaposlenih najnižeg nivoa koji su direktno odgovorni za proizvodnju robe ili usluga koje kompanija nudi
- Lideri timova – menadžeri čija je odgovornost da podrže aktivnosti tima usmerene ka ostvarenju određenog cilja

Tipovi menadžera (nivoi)

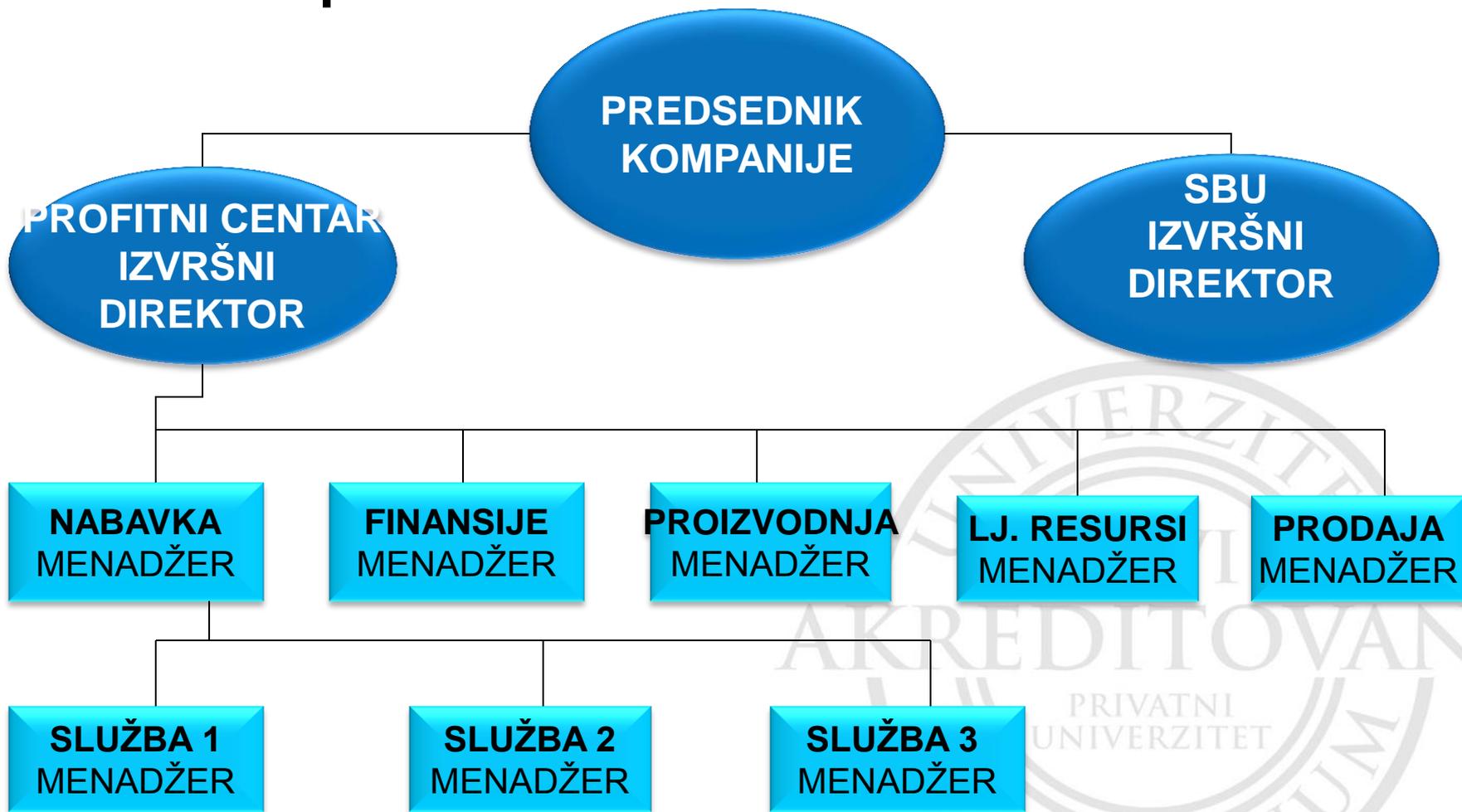

POSLOVI	ODGOVORNOSTI
<p>Top menadžeri CEO CIO Potpredsednik, Rukovodioci korporacije</p>	<p>Promena Posvećenost Kultura Okruženje</p>
<p>Menadžeri srednjeg nivoa Menadžer opšteg tipa, menadžer fabrike, regionalni menadžer, menadžer diviziona</p>	<p>Resursi Ciljevi Koordinacija Performanse pojedinaca Sprovođenje strategije</p>
<p>Menadžeri prve linije Menadžer kancelarije, supervizor smene, menadžer odeljenja</p>	<p>Nadgledanje rada nemenadžera Podučavanje i obuka Priprema radnih rasporeda Pružanje podrške</p>
<p>Lideri timova Lider tima, kontakt u timu, pomagač u grupnom radu</p>	<p>Pružanje podrške Spoljni odnosi Unutrašniji odnosi Izvor: Williams, C. (2011) Menadžment, Data status</p>

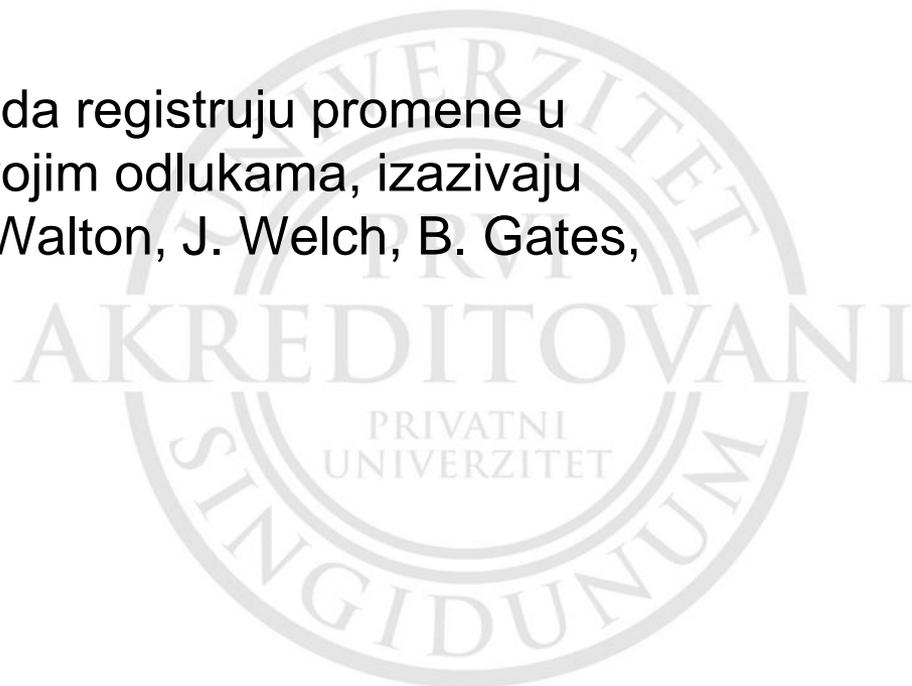
Opšti i funkcionalni menadžeri

Opšti i funkcionalni menadžeri

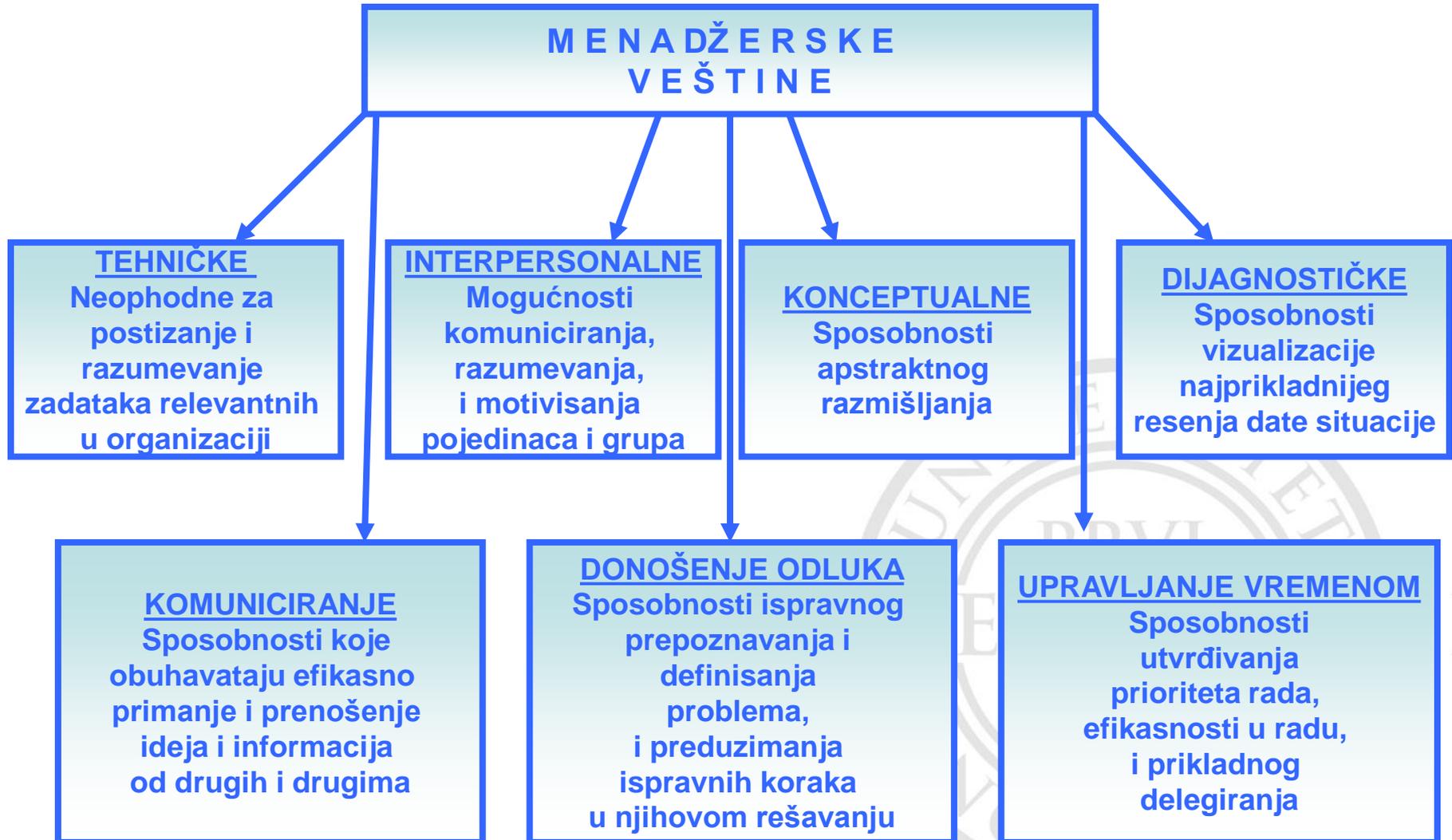

- Neaktivisti – menadžeri koji ne primećuju promene u okruženju (skuvana žaba)
- Reaktivisti – menadžeri koji primećuju promene u okruženju, ali odluke donose na stari način (lovci na losove, slonizam u odlučivanju)
- Proaktivisti – menadžeri koji ne samo da registruju promene u okruženju i predviđaju ih, već i sami svojim odlukama, izazivaju promene u okruženju (Akio Morita, S. Walton, J. Welch, B. Gates, S. Jobs)

- Tehničke veštine – posebne procedure, tehnike, i znanja koja su su neophodna za obavljanje posla
- Veštine ophođenja sa ljudima (interpersonalne veštine) – sposobnost da se dobro saraduje sa drugima
- Konceptualne veštine – sposobnost da se organizacija sagleda kao celina i da se razume kako različiti delovi kompanije utiču jedan na drugi, kako se kompanija uklapa u svoje okruženje i kako to okruženje utiče na nju
- Motivacija za upravljanje – procena zainteresovanosti zaposlenih da upravljaju radom drugih

Menadžerske veštine

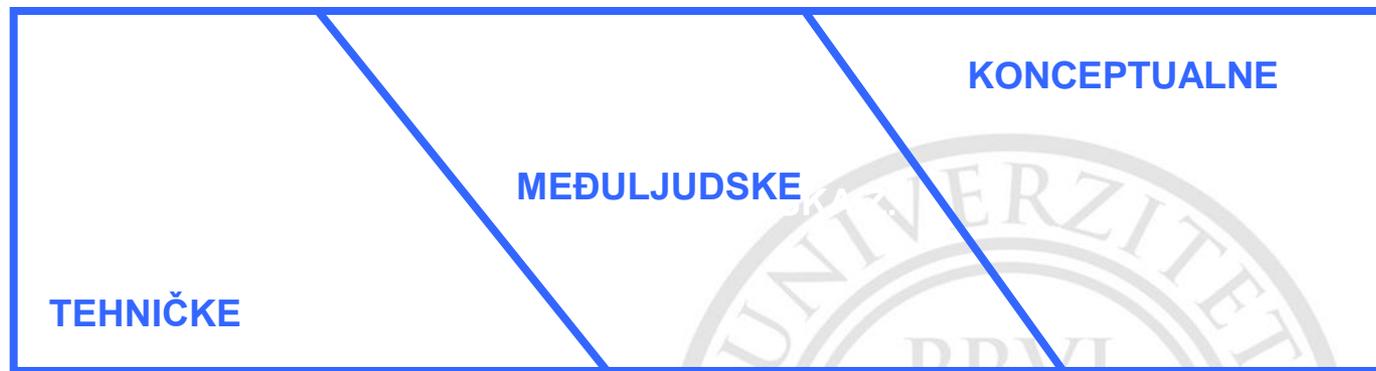

Veštine neophodne menadžerima različitog nivoa

TOP
MENADŽERI

MENADŽERI
SREDNJEG NIVOVA

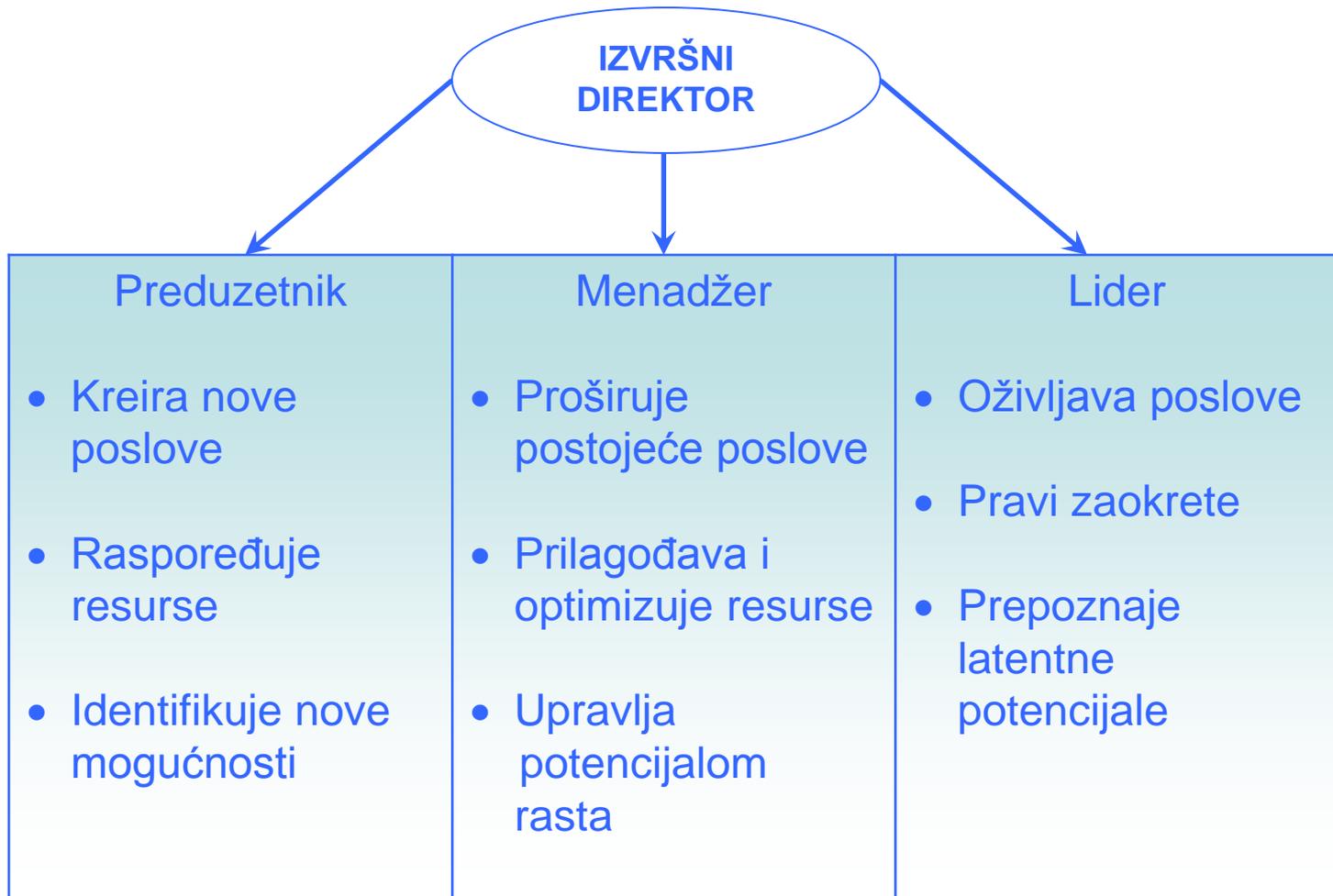
MENADŽERI
NAJNIŽEG NIVOVA

Menadžerske veštine

Konceptualne	Komunikacione	Efikasnost	Interpersonalne
<ul style="list-style-type: none"> •Sposobnost korišćenja informacija radi rešavanja problema •Umeće primene tehnologije •Prepoznavanje inovacija •Prepoznavanje problema i mogućih rešenja 	<ul style="list-style-type: none"> •Pažljivo slušanje i postavljanje pitanja •Veština prezentacije (usmeno, pismeno, grafički) •Kredibilitet među kolegama i podređenima •Transformisanje ideja u akciju 	<ul style="list-style-type: none"> •Doprinos zajedničkim ciljevima •Paralelan rad na više poslova •Upravljanje projektima •Pregovaranje •Postavljanje i održavanje standarda •Upravljanje vremenom 	<ul style="list-style-type: none"> •Sposobnost podučavanja •Rad sa različitim ljudima i kulturama •Rad na mreži unutar organizacije •Rad na mreži van organizacije •Timski rad •Saradnja i posvećenost

Etika i društvena odgovornost

- Etika – skup moralnih principa ili vrednosti koji definišu šta je ispravno, a šta pogrešno za određenu osobu ili grupu.
- Neprimereno ponašanje na poslu – neetičko ponašanje kojim se krše organizacione norme o ispravnom i pogrešnom ponašanju.
  - Ugrožavanje produktivnosti
  - Ugrožavanje imovine
  - Politički prestup
  - Agresivnost

Kako se donose etičke odluke?

Koji će odgovor na etičko pitanje menadžer izabrati, zavisi od:

- etičkog intenziteta odluke,
- moralnog razvoja menadžera i
- etičkih principa koji se koriste za rešavanje problema.

1. Etički intenzitet odluke

- Etički intenzitet – stepen zabrinutosti koje dato etičko pitanje izaziva
- Šest faktora se uzima u obzir:
  - težina posledica
  - društveni konsenzus
  - verovatnoća efekta
  - vremenska dimezija
  - blizina efekta
  - koncentracija efekta

2. Moralni razvoj

Šest stadijuma razvoja - Kolberg

1.stadijum	2.stadijum	3.stadijum	4.stadijum	5.stadijum	6.stadijum
Kazna i poslušnost	Razmena orijentisana na zadovolj. potreba	Dobar momak, fina devojka	Zakon i red	Društveni Ugovor	Univerzalni princip
Prekonvencionalni nivo		Konvencionalni nivo		Postkonvencionalni nivo	
Lični interes		Očekivanja društva		Internalizovan princip	

- Samo 20% odraslih dostiže postkonvencionalni nivo

3. Principi etičnog odlučivanja

- Etički principi podstiču menadžere i zaposlene da uzmu u obzir interese drugih ljudi kada donose odluke o etičkim pitanjima
- Principi:
  - Princip dugoročnog interesa
  - Princip lične vrline
  - Princip verske zapovesti
  - Princip državnih pravila
  - Princip utilitarizma
  - Princip prava pojedinca
  - Princip distributivne vrednosti

Društvena odgovornost

- Društvena odgovornost je obaveza organizacije da sledi politiku, donosi odluke i preduzima akcije koje donose korist društvu.
- Prema kome su organizacije društveno odgovorne?
  - **1. model orijentisan na akcionare**
  - **2. model orijentisan na stejkholdere**

Za šta su organizacije društveno odgovorne

1. Ekonomska odgovornost
2. Pravna odgovornost
3. Etička odgovornost
4. Diskreciona odgovornost

Strategije

1. Reaktivna strategija
2. Defanzivna strategija
3. Strategija predusretljivosti
4. Proaktivna strategija

